

Ileostoma tweedelig systeem

Een ileostoma is een kunstmatige uitgang van de dunne darm. Door de buikwand wordt een stukje dunne darm naar buiten gehaald en vastgehecht. Op deze manier wordt een nieuwe uitgang voor de ontlasting gemaakt. De ontlasting komt dus niet meer uit de anus naar buiten, maar uit de stoma. Het tweedelige systeem bestaat uit een huidplaat en een zakje. De WIS-consulenten (Verpleegkundig consulenten wond, incontinentie en stomazorg) leggen u uit hoe met dit tweedelig systeem om te gaan.

Vorbereiding

Wij raden u aan het volgende vooraf klaar te leggen

- De huidplaat.
- Een stomazakje.
- Een afvalzakje.
- Vochtige gazen en droge gazen.
- Een mal (plastic kaartje waar precies de grootte van uw stoma uitgeknipt is).
- Een pen.
- Een schaar.

Gebruik van het tweedelig systeem

Het op maat maken van de huidplaat

Benodigdheden: schaar, pen en de mal.

1. Leg de huidplaat op tafel met de papieren bescherm laag naar boven.
2. Leg de mal met de goede kant naar beneden op de huidplaat. Let op de boven- en onderaanduiding. De pijl geeft de bovenkant van de mal aan (↑).
3. Teken langs de opening van de mal de opening van uw stoma af op de huidplaat.
4. Zet de pijl aan de bovenkant op de bescherm laag.
5. Knip de afgetekende opening uit de huidplaat en maak de rand van de opening met uw vinger glad.
6. Sluit het stomazakje aan de onderkant.

Bij sommige stoma's kunt u in plaats van een mal een stans gebruiken. Een stans is een apparaatje waarmee u een opening in de huidplaat kunt maken.

Het verschonen van de huidplaat

Ca als volgt te werk:

1. Als het zakje $\frac{1}{4}$ of meer vol zit, moet u het eerst legen door het oprolsysteem aan de onderkant te openen.
2. Laat het zakje op de huidplaat zitten.
3. Trek voorzichtig met één hand de huidplaat los. Steun daarbij met de andere hand de huid. U kunt hierbij een vochtig gaasje gebruiken (kraanwater). Werk altijd van boven naar beneden.
4. Leg een vochtig gaasje op de stoma om eventuele ontlasting op te vangen.
5. Doe het vuile materiaal in het afvalzakje.
6. Reinig de huid en de stoma met een vochtig gaasje.
7. Dep huid en stoma droog met een droog gaasje.
8. Verwijder de bescherm laag van de op maat gemaakte huidplaat.
9. Breng de huidplaat op de huid aan. Let erop dat de pijl naar boven wijst. Zog ervoor dat bij het plakken zo min mogelijk plooien ontstaan.
10. Druk de huidplaat goed aan rond de stoma, werk vanuit het midden naar buiten toe.
11. Plaats het stomazakje op de huidplaat.
12. Controleer of alles goed vastzit en of de onderkant van het zakje gesloten is.

Het verschonen van het zakje

Benodigdheden: stomazakje, vochtige gazen, droge gazen, afvalzakje.

Ca als volgt te werk:

1. Als het zakje te vol is, maakt u het eerst leeg.
2. Haal voorzichtig het zakje van de huidplaat.
3. Leg een vochtig gaasje op de stoma om de eventuele ontlasting op te vangen.
4. Het vuile materiaal doet u in het afvalzakje.
5. Reinig met een vochtig gaasje de huidplaat vooral goed rondom de stoma.
6. Plaats het stomazakje op de huidplaat.
7. Controleer of het zakje goed vastzit en of de onderkant van het zakje gesloten is.

Legen van het zakje

Om lekkage te voorkomen is het raadzaam het zakje te legen als het voor een derde deel is gevuld.

Benodigdheden: vochtige en droge gazen, afvalzakje.

Ca als volgt te werk:

1. Open het ileozakje aan de onderkant. Om opspatten van de ontlasting bij het legen te voorkomen, kunt u het best gaan zitten of hurken bij het toilet. U kunt ook toiletpapier in de WC-pot leggen.
2. Na het legen reinigt u de onderkant van het zakje goed met vochtige en droge gazen.
3. Hierna sluit u het zakje.
4. Controleer of het zakje goed dicht zit.

Aandachtspunten

Verzorging

- Een ileostoma produceert een grote hoeveelheid dunne ontlasting. Daarom adviseren wij u uw stomazakje 's morgens voordat u wat heeft gegeten of gedronken te verschonen. De stoma produceert dan nog niet zoveel ontlasting.
- U kunt zelf kiezen of u met of zonder opvangmateriaal onder de douche of in bad gaat. Het koolstoffilter moet worden afgeplakt met de sticker uit de doos.
- Haargroei onder de huidplaat kunt u met een scheermesje verwijderen. Het verwijderen van een huidplaat op een behaarde buik is erg pijnlijk en veroorzaakt huidirritatie.
- Gebruik geen zalven, oliën en dergelijke. Ze verminderen de plakkracht van de hulpmiddelen. U kunt wel, volgens instructie en indien voorgeschreven, Barrierecrème gebruiken.
- Gebruik geen sterk ontvettende middelen, reinigingsdoekjes of beschermende producten. Ze drogen de huid uit en kunnen op de lange duur juist huidirritatie geven.
- Controleer regelmatig of de mal nog wel passend is.
- Zorg dat u altijd opvangmateriaal bij u heeft, ook als u maar een uurtje van huis bent. Zo komt u niet voor onaangename verrassingen te staan.
- Zorg dat u altijd voldoende opvangmateriaal heeft voor een periode van twee weken. Dan bent u bij onvoorziene omstandigheden, zoals stagnatie van de bezorging, niet meteen onthand.
- Neem als u gaat reizen altijd een gedeelte van het opvangmateriaal als handbagage mee. Meer tips vindt u in het boekje Stoma en Reizen van de Nederlandse Stomavereniging.

Medicijngebruik

Medicamenten als tabletten, dragees of capsules kunnen onverwerkt met de ontlasting naar buiten komen. Bespreekt u dit met uw arts als u medicijnen voorgeschreven krijgt.

Verandering van vorm

Tot ongeveer drie maanden na het aanleggen kan uw stoma van vorm veranderen. Hierdoor kan ruimte ontstaan tussen stoma en huidplaat waardoor een randje buikhuid tussen stoma en huidplaat zichtbaar wordt. In dat geval moet de maatvoering van de mal die nodig is voor het aftekenen van de opening op de huidplaat worden aangepast. Dit kunt u zelf doen. Als u niet zeker bent of u het wel goed doet, kan de WIS-consulente dit voor u doen.

Bloeden

Uw stoma kan door aanraken wel eens wat bloeden. Hiervan hoeft u niet te schrikken, het komt wel vaker voor en stopt vanzelf. U kunt ook een nat gaasje met koud water op uw stoma leggen. Als het vaak gebeurt of als het bloedverlies langdurig is, maakt u een afspraak met uw WIS-consulente.

Huidirritatie en/of lekkage

- Controleer regelmatig of uw huid onder de huidplaat van het stomazakje niet rood ziet of geïrriteerd is. Is dit het geval, wacht dan niet, maar maak een afspraak op de poli bij de WIS-consulente. Als de mogelijke oorzaak duidelijk is, kan dit erger voorkomen.
- Controleer regelmatig als u het zakje verwijdt of er geen ontlasting onder de huidplaat zit. Als dat zo is, dan is er sprake van lekkage van ontlasting. Op termijn gaat hierdoor uw huid kapot en kan het stomazakje gaan loslaten. Maak een afspraak op de WIS-poli, zodat de WIS-consulent kan beoordelen of er aanpassingen nodig zijn met betrekking tot uw materiaal. Lekkage van ontlasting hoort er niet bij!!!

High output ileostoma

De normale hoeveelheid ontlasting die wordt geproduceerd bij een ileostoma is circa 700 ml per 24 uur. Als u het idee hebt dat het meer is, raden wij u aan om gedurende 24 uur de hoeveelheid ontlasting te meten. Dit doet u door uw zakje te legen in een maatbeker en de hoeveelheid te noteren. Is het meer dan 1 liter per 24 uur, dan spreken we van een high output stoma. Het vochtverlies is dan te groot waardoor u kunt uitdrogen. Tekenen van uitdroging zijn bijvoorbeeld dorstgevoel, droge mond, hoofdpijn en een gevoel van algehele zwakte. Neemt u in dat geval contact op met de afdeling waar u opgenomen bent geweest.

Voeding

Tijdens uw opname krijgt u bezoek van de diëtiste. Zij bespreekt welke voeding voor u geschikt is. U krijgt hierover ook schriftelijke informatie.

Eventuele hulpmiddelen

.....

.....

.....

Contact

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen, neem dan gerust contact op met een van de stomaconsulenten. U kunt hen bereiken via onderstaande gegevens:

Stomacentrum Erasmus MC, 06 50 03 20 30
Bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 16.00 uur.
E-mail: stomacentrum@erasmusmc.nl

Patiëntinformatiecentrum Oncologie (PATIO)

Het patiëntinformatiecentrum is er voor iedereen die met kanker te maken krijgt, als patiënt of naaste. Het informatiecentrum bevindt zich aan de Zimmermanweg en is geopend van maandag t/m vrijdag van 8.00 - 16.30 uur. Telefoon: (010) 704 12 02. Mail: patio@erasmusmc.nl
Voor alle mogelijkheden en activiteiten: www.erasmusmc.nl/kankerinstituut/patio. Kijkt u ook eens naar het ervaringsverhaal van Joris: <https://www.youtube.com/watch?v=4GVqbuyUSnA>

